



TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 13151

Tarih : 31.07.2025

32144

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum tarafından Anayasa'nın 98. ve içtüzüğün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Gülüstan KILIÇ KOÇYİĞİT
Kars Milletvekili

Temmuz 2025 itibariyle Türkiye'nin çok geniş bir coğrafyasında aynı anda çıkan ve günlerce süren orman yangınları, iklim krizinin etkileri kadar, kamusal sorumluluğun yerine getirilmemesiyle derinleşen yapısal bir ekolojik çöküşe işaret etmektedir. Eskişehir, Bursa, İzmir, Balıkesir, Ankara, Uşak, Manisa, Karabük, Sakarya ve Kütahya başta olmak üzere pek çok ilde çıkan yangınlar can kayıplarına, ciddi doğa tahribatına ve halk sağlığını tehdit eden sonuçlara neden olmuştur.

Yangınların yayılma hızını artıran iklimsel koşullara rağmen yangınla mücadele süreçlerinde yaşanan koordinasyon eksiklikleri, teknik yetersizlikler ve personel azlığı kamuoyunda ciddi tepkilere yol açmıştır. Orman Genel Müdürlüğü bünyesindeki yangınla mücadele ekiplerinin sayıca ve donanım açısından yetersizliği, hava desteği sağlayan araçların sınırlı oluşu ve yangın bölgelerine geç müdahale edilmesi, bu felaketlerin boyutunu büyötmektedir. Özellikle yangınlara müdahale eden geçici işçilerin, iş sağlığı ve güvenliği açısından son derece yetersiz koşullarda çalıştırıldığı, koruyucu ekipman temin edilmediği ve ücretlerinin düşük olduğu yönündeki iddialar dikkat çekicidir.

Öte yandan orman yangınlarının sıklıkla enerji nakil hatlarına yakın bölgelerde başlaması, bu hatların bakım ve denetim süreçlerine dair ciddi soru işaretlerini beraberinde getirmektedir. Elektrik dağıtım hizmetlerinin özelleştirilmesinin ardından bu hatların kontrolünün sermaye şirketlerine devredilmesi, kamu denetiminin zayıflamasına yol açmış; bu da yangın riskinin artmasına neden olmuştur.

Tarım ve Orman Bakanlığı'na bağlı Orman Genel Müdürlüğü'nün orman yangınlarını önleyici ve müdahale edici kapasitesini artırmak yerine, kaynaklarını farklı alanlara yönlendirdiği; örneğin OGM'nin 2023 yılı sonunda 2,5 milyar TL'yi aşan varlığının kamu yararı doğrultusunda kullanılmak yerine sermaye piyasalarında değerlendirildiği görölmektedir. Bu durum, kamusal kaynakların ormanların korunması yerine finansal getiriler için kullanıldığını göstermektedir.

Yangınlara müdahale kapasitesinin artırılmaması, orman işçilerinin güvencesiz ve düşük ücretlerle çalıştırılması, kamu kaynaklarının yangınla mücadeleye yeterince aktarılmaması ve enerji altyapılarının denetimsizliği, bu felaketlerin asli nedenleri arasında yer almaktadır.

Bu bağlamda, yaşanan yangınların nedenlerinin tespit edilmesi, sorumluların açığa çıkarılması, yangınlara müdahalede yaşanan eksikliklerin değerlendirilmesi ve orman yangınlarıyla mücadele kapasitesinin güçlendirilmesine yönelik çalışmaların açıklığa kavuşturulması gerekmektedir.

Bu bağlamda;

1. İklim değişikliğinin Türkiye’de orman yangınlarının sıklığı ve şiddeti üzerindeki etkisi ile ilgili olarak Bakanlığınızca yapılmış güncel analiz ve projeksiyonlar nelerdir? Bu analizlere dayalı hazırlanmış rapor, bilimsel çalışma veya politika dokümanları var mı? Varsa, hangi tarihlerde ve hangi kurumlarla iş birliği halinde hazırlanmıştır?
2. Orman yangın riskini azaltmak amacıyla kullanılan uydu takip sistemlerinin sayısı, kapsamı ve teknik özellikleri nelerdir? Bu sistemlerin yangın tespiti ve erken uyarı mekanizmalarındaki başarı oranları ve çalışma süreleri hakkında verileriniz var mı? Son beş yılda bu sistemlerde yapılan yenileme ve geliştirme yatırımları nelerdir?
3. Orman yangınlarının çevresel etkilerini azaltmak ve yanan alanların rehabilitasyonunu sağlamak amacıyla yürütülen projeler nelerdir? Bu projeler kapsamında kaç hektar alanda ağaçlandırma, ekosistem restorasyonu veya toprak iyileştirme çalışmaları yapılmıştır? Bu çalışmaların yıllara göre detaylı sonuç raporları mevcut mudur?
4. Orman yangınları sonrası Bakanlığınızca hava kalitesi izleme faaliyetleri nasıl yürütülmektedir? Ölçüm yapılan bölgelerin sayısı, ölçüm sıklığı ve kullanılan teknoloji hakkında bilgi veriniz. Ayrıca, yangın sonrası halk sağlığına yönelik alınan müdahale ve bilgilendirme tedbirleri nelerdir? Son beş yıl içinde yapılan çalışmaların sonuçları nedir?
5. İklim değişikliği ile mücadele ve uyum kapsamında, orman yangınlarının önlenmesine yönelik Bakanlığınızın 2023-2027 dönemi stratejik planları, hedefleri ve bu amaçla tahsis edilen bütçe büyüklükleri nelerdir? Bu planlar çerçevesinde gerçekleştirilen yatırımlar ve somut uygulamalar hakkında detaylı bilgi veriniz.